

88 ÉVE 1931. JÚLIUS 15 - 16.

Igazságot Magyarországnak !

Justice for Hungary !

A VILÁGHÍRŰ MAGYAR ÓCEÁNREPÜLŐK

ENDRESZ GYÖRGY és MAGYAR SÁNDOR

<https://filmhiradokonline.hu/watch.php?id=9667>

<http://www.youtube.com/watch?v=mCFRbWW2i1s>

<http://www.youtube.com/watch?v=ixWiW0sMy6U&NR>

=1

IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK !

Justice for Hungary !

**Endresz György pilóta, Magyar Sándor navigátorral
magyarként a világon elsőként szállt fel a legendás repülőgéppel
és repülte át az Atlanti óceánt
1931. július 15-én**

A Magyar Igazság Kútja

Harold Sidney Harmsworth, 1st Viscount Rothermere

Justice for Hungary

Igazságot Magyarországnak !

A magyar nemzet megsemmisítésére hozott gyalázatos

1920. június 4-iki trianoni döntést

a nemzet hazáját szerető, becsületes tagjai soha nem fogadták el.

Mindenki a maga tehetségével és tudásával küzdött az igazságért, a versailles-i diktátum igazságtalansága ellen. Hasonlóan gondolták igazságkeresésüket

v. Endresz György és

Magyar Sándor pilóták

is akik úgy vélekedtek, hogy a trianoni békediktátumba nem szabad belenyugodni. A világ figyelmét egy nem mindennapi cselekedettel – az Atlanti-óceán átrepülésével – kívánták felhívni. 1931. július 15-én egy nagyon veszélyes feladatra egy Lockheed - Sirius A-8 típusú 420 lóerős, speciális felépítésű repülőgéppel vállalkoztak. Az Amerikai Egyesült Államokból a Csonka-Magyarországra induló repülőgépük oldalára hatalmas betűkkel írták fel, hogy:

Justice for Hungary - Igazságot Magyarországnak !

Összesen 5770 km-t repültek 25 óra 20 perc alatt, ami világrekordnak számított.

Endresz György és Magyar Sándor világraszóló óceánrepülése, és a gépükön lévő „Justice for Hungary” fájdalmas, sikoltással felérő mondatai és híre bejárta az akkori világot. Az 1931. július 15-én indult repüléssel fel kívánták hívni a civilizált világ figyelmét az igazságtalannak tartott trianoni békediktátumra. Elismerés az akkori amerikai magyarságnak és személy szerint az Amerikában élt Szalay Emil honfitársunknak, hogy önzetlen anyagi támogatásukkal lehetővé tették a hős pilóták sikeres óceánrepülését.

Endresz György a trianoni határhoz közel a Bánátban (Bánság) Perjámoson született 1893. január 6-án, sváb család gyermekeként. Édesapja rendőr, a helyi rendőrőrs parancsnoka. Tizenhat évesen, 1909-ben Szegedre került cseregyerekként, egy asztalosmester, Osváth István családjához. Ekkor tanult meg magyarul. Osváthék szerint csöndes, szorgalmas fiú volt, jól tanult, már akkor nagy ambícióval végezte dolgait, és erős akarattal küzdött kitűzött céljai felé. Anyagi körülményei olyan rosszak voltak, hogy még a karácsonyi hazautazás költségeit sem tudták szülei előteremteni, holott ilyenkor minden cserediák hazautazott. Már ekkor pilótának készült, és álmát meg is valósította.

Magyar Sándor (Wilczek) 1898-ban Szekszárdon született. Az I. világháborúban kitüntetett pilóta volt. 1920-ban ő volt az első postajárat pilótája (Budapest–Győr). Az 1931-es magyar óceánrepülés egyik kezdeményezője és a *Justice for Hungary - Igazságot Magyarországnak!* elnevezésű repülőgép navigátora volt. Magyar Sándor 1931-ben Amerikába utazott, hírnevének köszönhetően a repülőiparban helyezkedett el.

Emlékezzünk és ne feledjük Őket ! HEGYVIDÉKI Trianon harangja
TÁRSASÁG

Az óceánrepülés története

A "Justice for Hungary" (Igazságot Magyarországnak) amerikai magyarok áldozatkészségéből épült repülőgép volt, amellyel Endresz György pilóta, és Magyar Sándor navigátor 1931. július 15-16-án az Atlanti-óceánt rekordidő alatt repülték át. Az esemény mind a mai napig nem él igazán a köztudatban, bár nagysága, jelentősége óriási.

A nagy magyar repülős álom, az óceánrepülés kezdeményezője Magyar (Wilczek) Sándor volt.

A szervezést az Egyesült Államokban élő magyarság végezte közadakozásból, Detroitban megalakult American-Hungarian Transatlantic Comittee, amely darabonként 1 dollárért árusított levelezőlapok árából kívánta az óceánrepülés költségeit fedezni.

1930. februárjában Harold Sidney Harmswort **Rothermere** viscount (1868-1940), az angol Daily Mail újságkonzern elnöke,

10 000 dollárt ajánlott fel annak a magyar pilótának, aki első ízben repül át New Yorkból Budapestre.

Az ő javaslatára kapta a repülőgép a "Justice for Hungary" nevet.

1930 júniusáig az Egyesült Államokban és Kanadában mintegy 5000 dollár, Magyarországon viszont csak 45 dollár gyűlt össze, ami még a repülőgép megrendeléséhez sem volt elég.

Ekkor jelentkezett egy, az Egyesült Államokban korábban letelepedett magyar iparos, Szalay Emil, aki majdnem teljes mozgatható vagyonát, több mint 25 ezer dollárt áldozott az ügy érdekében.

Így végre minden adott volt a nagy vállalkozás elindításához.

A kiválasztott Lockheed Sirius, kétüléses, egyfedelű alsószárnyas repülőgép korának egyik legsikeresebb, hosszú távra is alkalmas repülőgépe volt, nevéhez több rekord is kapcsolódik.

Endresz György, Magyar Sándor, és Szalay Emil családjával, az indulás előtt egy repülőtéri hangár előtt

Egy eredeti (gyári) állapotú Lockheed Sirius 8A repülőgép. Endreszék gépéről később - a gumiabroncsok nagyobbra, erősebbre cserélése miatt - az áramvonalas kerékidomokat el kellett hagyni, a stabilitás javítása érdekében pedig megnövelték a függőleges vezérsík méretét.

A különleges feladat azonban különleges képességeket kívánt meg, ezért jelentős átalakításokat végeztek a gépen.

Az átalakítási munkákat a Magyarországról kiutazó Bánhidi Antal tervezte és irányította.

Balról jobbra: Magyar Sándor, Szalay Emil, Enrdesz György, Bánhidi Antal

A "Justice for Hungary" 1931. július 15-én startolt az új-foundlandi Harbour Grace (a Kegyelem Kikötője) repülőteréről, Endresz György pilótával és Magyar Sándor navigátorral a fedélzetén.

A tökéletesen működő motor és a profi páros már a táv első felén rekordot döntött: 13 óra 50 perc alatt érték el az ír partokat, annak ellenére, hogy korszerű, földindukciós iránytűjük már indulás után kevéssel felmondta a szolgálatot, és az óceán fölött sűrű köd akadályozta a tájékozódást.

Az út további szakaszában a navigálás - a rossz időjárás miatt - még nehezebbnek bizonyult. A kényszerű manőverezés és a viharzónák kerülgetése miatt megghiúsult a mátyásföldre tervezett landolás, pedig ott már ezrek várták türelmetlenül a Lockheed Sirius feltűnését. Már magyar területen, Győr közelében az óceánrepülők észlelték, hogy az üzemanyag-ellátás akadozik, további hetven kilométer megtétele után benzinhiány miatt leállt a motor.

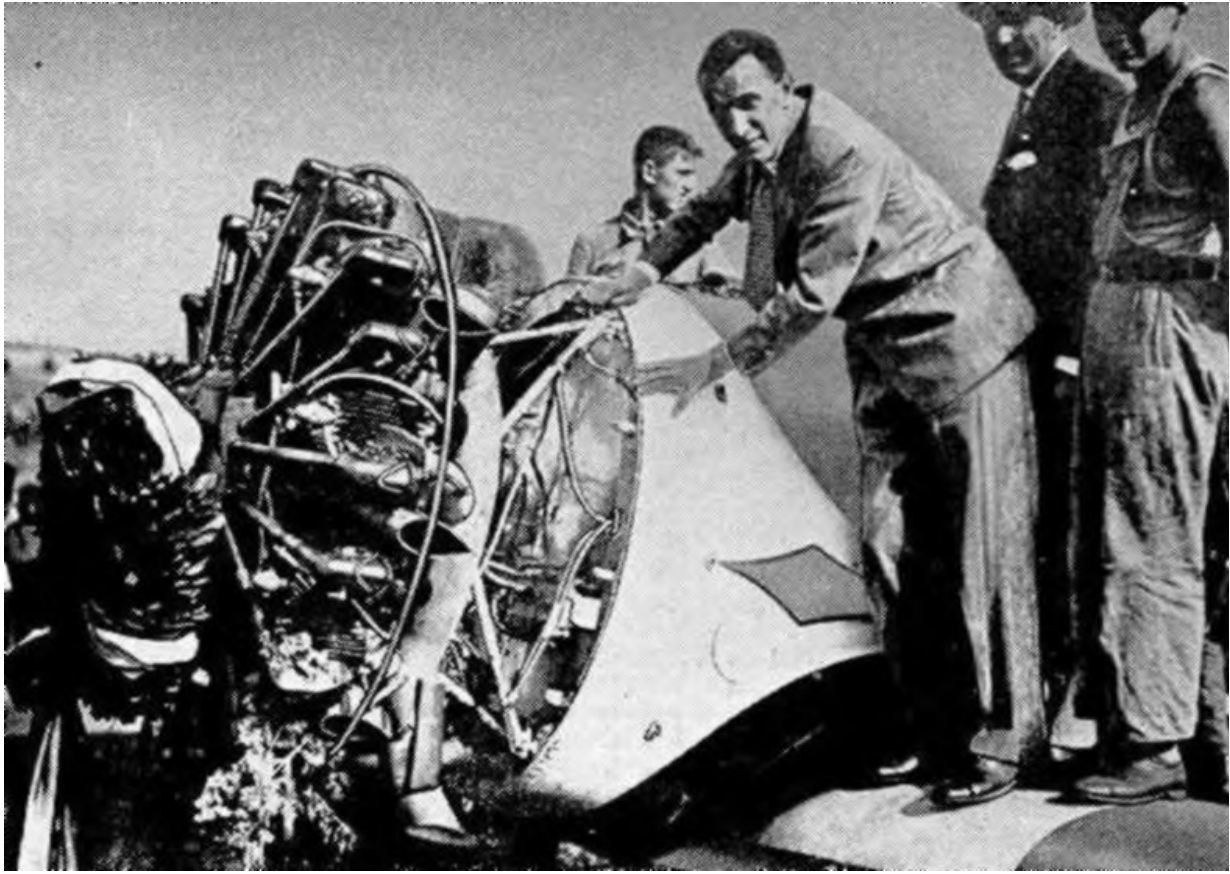
Siklórepülésben közelítették meg a talajt, és 1931. július 16-án délután, Bicskétől nem messze, Felcsút határában, egy kukoricatáblában kényszerleszállást hajtottak végre.

A Harbour Grace-től Felcsútig megtett 5770 km-es utat a két magyar óceánrepülő pontosan 25 óra 20 perc alatt teljesítette, gyorsabban, mint addig bárki, óránként csaknem 230 kilométeres átlagsebességgel.

Továbbá a korábbi óceánrepülőkhöz senki sem hatolt ilyen mélységig az európai kontinens belsejébe, így három világrekord is megdőlt ezen a napon.

A kényszerleszállás következtében a repülőgép légszárnya és egyéb részei sérüléseket szenvedtek, vezetői szerencséjére nem.

Magyar Sándor a "romos" motor és légcsavar mellett

A kép szereplőinek azonosítása folyamatban...Aki felvilágosítással tud szolgálni, kattintson ide!

A rekordereket nemzeti hősként fogadták 1931. július 20-án Budapesten, a Millenniumi Emlékműnél, ahová százezrek ünneplése közepette érkeztek.

Az eufórikus hangulat, a korabeli leírások szerint három hétig tartott.

A hős óceánrepülőék ünneplése » milléniumi emlék előtt.

Endresz György az események után továbbra is pilótaként dolgozott, Magyar Sándor azonban még 1931-ben visszautazott Amerikába, hírnevének köszönhetően elhelyezkedett a repülőiparban.

Egy évvel később Endresz a világ óceánrepülőinek találkozója repült a géppel, Bitai István rádiótávírással navigátorral.

Forrás <http://www.endresz.hu/content/az-%C3%B3ce%C3%A1nrep%C3%BCI%C3%A9s-t%C3%B6rt%C3%A9nete>